

IZLOŽBU SU REALIZIRALI DRŽAVNI ARHIV U
ZAGREBU I MUZEJ GRADA ZAGREBA.

AUTORI:
Dubravka Čengić
Ivana Prgin

POSTAV:
Ivan Ružić

DIZAJN:
Miljenko Gregl
Ivan Ružić
Maja Šojat-Bikić

FOTOGRAFIJE:
Josip Vranić

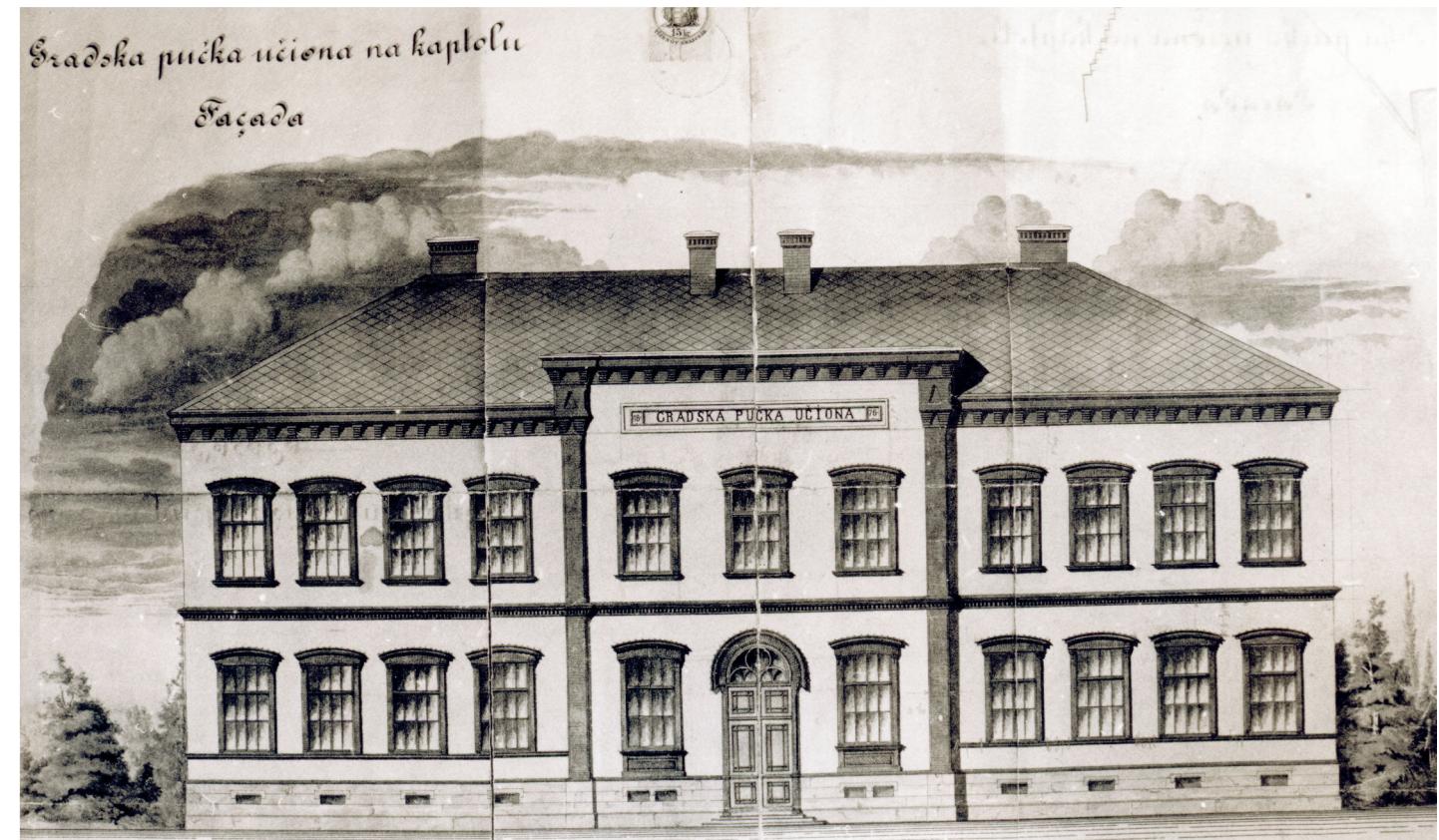
LEKTURA:
Salih Isaac

GRAFIČKA PRIPREMA I RAČUNALNI SLOG:
Maja Šojat-Bikić

IZDAVAČ:
Državni arhiv u Zagrebu
Muzej grada Zagreba

ZA IZDAVAČA:
Darko Rubčić
Vinko Ivić

Zagreb, svibanj 2000. godine

Državna mješovita pučka škola Kaptol
pročelje, Zagreb, 1876. god., DAZ sign. 192

Zagrebačke škole

Izbor dokumenata iz Državnog arhiva u Zagrebu
1777 – 1945.

Državni arhiv u Zagrebu u povodu Tjedna arhiva (od 8. do 12. svibnja 2000. god.) priređuje izložbu *Zagrebačke škole, Izbor dokumenata iz Državnog arhiva u Zagrebu, 1777-1945.*

Cilj nam je prvenstveno bio da se svi zainteresirani za djelatnost Arhiva u ovome tjednu detaljnije upoznaju s poviješću pojedinih zagrebačkih škola (1777-1945. god.).

Poznato je da su u prošlosti učenike podučavali pojedinci – učitelji, uz škole koje su djelovale u sklopu samostana i crkava.

U Zagrebu su djelovale pučke/osnovne, srednje, privatne, javne i vjerske škole. Nastava se održavala na latinskom i njemačkom jeziku uz pokušaj uvođenja mađarskog jezika. Na hrvatskom jeziku nastava se odvijala početkom od 1830. godine u privatnoj školi koju je osnovao učitelj Marko Grošl.

Uvidom u gradivo Gradskog poglavarstva slob. i kr. grada Zagreba saznajemo da je već u XVI. stoljeću osnovana prva pučka škola. Bila je smještena u prostoru Gradskog poglavarstva koje se brinulo o uređenju, održavanju i opremi škole te plaćama učitelja.

U vrijeme Marije Terezije uveden je *Odgojni red ...* (1777. g.) kojim je uređeno osnovno školstvo. Uz obvezno školovanje propisani su i udžbenici.

Posebno se izdvajaju Glavna narodna škola (1776. g.) koja je uz obvezno osnovno obrazovanje dodatno pripremala bolje učenike za učiteljsko zvanje, Prva djevojačka škola (1789. g.) i Crtačka škola (1781. g.).

Tijekom XIX. stoljeća među privatnim školama koje su djelovale u Zagrebu izdvajamo školu za žensku djecu Amalije Langer (1825. g.) i školu za mladež izraelitske vjere Jurist Abrahama (1827. g.).

Osnivanjem gimnazije (1607. g.) udareni su temelji srednjoškolskom obrazovanju u Zagrebu. Nakon ukidanja Isusovačkog reda gimnaziju je preuzeila država.

Više o školama u Zagrebu doznat ćete na ovoj izložbi. Radi preglednosti podijeljena je u nekoliko cjelina:

I. PUČKE/OSNOVNE ŠKOLE

1. DRŽAVNA MJEŠOVITA PUČKA ŠKOLA KAPTOLE
2. DRŽAVNA MJEŠOVITA PUČKA ŠKOLA U SAMOSTANSKOJ ULICI
3. DRŽAVNA MJEŠOVITA PUČKA ŠKOLA GORNJI GRAD
4. DRŽAVNA MJEŠOVITA PUČKA ŠKOLA U KRAJIŠKOJ ULICI
5. DRŽAVNA PUČKA ŠKOLA U PODSUSEDU
6. DRŽAVNA MJEŠOVITA PUČKA ŠKOLA REMETE
7. PUČKA ŠKOLA ŽITNJAK

II. GRAĐANSKE ŠKOLE

1. I. MUŠKA GRAĐANSKA ŠKOLA
2. II. ŽENSKA GRAĐANSKA ŠKOLA

III. STRUČNE ŠKOLE

1. OBRTNA ŠKOLA
2. I. UČITELJSKA ŠKOLA
3. I. TRGOVAČKA AKADEMIMA
4. MUZIČKA ŠKOLA U ZAGREBU
5. ŽENSKA STRUČNA ŠKOLA

IV. GIMNAZIJE

1. I KLASIČNA GIMNAZIJA
2. I MUŠKA REALNA GIMNAZIJA
3. III ŽENSKA REALNA GIMNAZIJA

V. PRIVATNE ŠKOLE

1. PUČKA ŠKOLA BISKUPA LANGA
2. OPĆA NIŽA SREDNJA ŠKOLA (GRADANSKA)
3. STRUČNA ŠKOLA GOSTIONIČARSKIH STRUKA
4. ŽENSKA UČITELJSKA ŠKOLA SESTARA MILOSRDNIČARA
5. REALNA GIMNAZIJA DR. ADE BROCH
6. NADBISKUPSKA KLASIČNA GIMNAZIJA

VI. DRUŠTVA

1. UČITELJSKA/PROFESORSKA DRUŠTVA
2. UČENIČKA DRUŠTVA

Državna mješovita pučka škola Kaptole
učenički rad, III.a razred, Zagreb, 1930.god., DAZ sign. 20233